

Nr 171.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående ersättning för skada till följd av olycksfall i arbete åt extra tvättbiträdet vid Östersunds hospital Linnéa Bylund; given Stockholms slott den 11 mars 1921.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

G U S T A F.

Henning Elmquist.

Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 11 mars 1921.

Närvarande:

Statsministern VON SYDOW, ministern för utrikes ärendena greve WRANGEL, statsråden ERICSSON, DAHLBERG, MURRAY, ELMQUIST, MALM, BERGQVIST, HAMMARSKJÖLD, EKEBERG, HANSSON, BESKOW.

Departementschefen, statsrådet Elmquist anförde:

Med skrivelse den 15 mars 1919 har medicinalstyrelsen överlämnat en till styrelsen ställd skrift av den 24 februari 1919, däri direktionen för Östersunds hospital anmält, att extra tvättbiträdet vid hospitalet Linnéa Bylund den 13 augusti 1916 under arbete i hospitalets tvätt-

Bihang till riksdagens protokoll 1921. 1 saml. 144 häft. (Nr 171.)

inrättning fått sin högra hand skadad så, att hennes arbetsförmåga till följd därav blivit avsevärt nedsatt, samt att hon i anledning därav icke syntes vidare böra bibehållas i anstaltens tjänst utan i stället beredas skäligt understöd. På grund härav har direktionen anhållit, att medicinalstyrelsen måtte vidtaga åtgärder för beredande av årligt understöd åt bemälda Linnéa Bylund.

Medicinal-
styrelsen.

För egen del har medicinalstyrelsen anfört följande:

Sedan den Linnéa Bylund i anledning av berörda olycksfall åkomna skadan läkts, tilläts hon att ehuru ej fullt arbetsför kvarstå i sin befattning, till dess hon på egen begäran erhöll avsked den 15 maj 1918 med löfte att framdeles få återinträda i tjänst vid hospitalet. Den 15 december 1918 erhöll hon ånyo anställning såsom extra biträde i hospitalets tvättinrättning, vilken anställning hon fortfarande innehade. Den befattning, som Linnéa Bylund den 31 december 1918 innehade vid hospitalet, var icke av beskaffenhet att kunna föranleda hennes överförande på den från och med år 1919 gällande ordinarie staten för sjukvårds- och ekonomipersonalen vid sinnessjukanstalterna, varigenom hon kunnat komma i åtnjutande av de med sagda stat förenade avlöningsförmåner i händelse av sjukdom och invaliditet. Vid tiden för ifrågavarande olycksfall gällde beträffande ersättning för skada till följd av olycksfall i arbete lagen den 5 juli 1901, enligt vilken lag ersättning icke syntes kunna utgå för skada, som uppkommit i sådant arbete som det, vari Linnéa Bylund vid olycksfallet varit sysselsatt. Emellertid syntes billigheten fordra, att Linnéa Bylund, vars arbetsförmåga avsevärt nedsatts genom olycksfallet, icke lämnades utan understöd, då hon entledigades från sin anställning vid hospitalet. Därest lagen den 17 juni 1916 angående försäkring för olycksfall i arbete vid tiden för det nu ifrågavarande olycksfallet varit gällande, hade Linnéa Bylund varit berättigad till ersättning för den henne tillfogade skadan enligt nämnda lag. Det syntes styrelsen därför skäligt, att det understöd, som skulle kunna tillerkännas Linnéa Bylund, bestämdes enligt i sist sagda lag angivna grunder.

Under åberopande av vad sålunda anförts samt av Kungl. Maj:ts brev den 3 juni 1892, vari förordnats, att fråga om understöd åt hospitalsbetjäning, som skadats under tjänstgöring, skulle i varje förekommande fall underställas Kungl. Maj:ts prövning, har styrelsen hemställt, att Kungl. Maj:t måtte tillerkänna Linnéa Bylund ett årligt understöd enligt de i lagen den 17 juni 1916 angående försäkring för olycksfall i arbete angivna grunder, att utgå under hennes återstående livstid från och med den dag, då avsked från hennes anställning vid hospitalet ägde rum.

Över framställningen hava utlåtanden avgivits av riksförsäkringsanstalten, av statskontoret samt av justitiekanslersämbetet.

Rika-
försäkrings-
anstalten.

Vad först beträffar frågan om det arbete, vari Linnéa Bylund vid olycksfallet varit stadd, vore sådant, som avsåges i lagen den 5 juli

1901 angående ersättning för skada till följd av olycksfall i arbete, anser riks-försäkringsanstalten, att med hänsyn till den jämförelsevis betydande omfattning, vari Östersunds hospitals tvättinrättning bedrivits, den vid densamma utövade verksamheten borde hänföras till fabriks-rörelse enligt 2 § av förenämnda lag och att Linnéa Bylund således vid olycksfallet borde anses hava varit stadd i sådant arbete, som i samma lag avsåges. Vidkommande härefter den av ifrågavarande olycksfall föranledda för framtiden bestående minskningen av arbetsförmågan uppskattar riks-försäkringsanstalten densamma till 30 procent av normal arbetsförmåga. Mot denna nedsättning svarade enligt olycksfallsersättningslagen av år 1901 en årlig livränta av 90 kronor, varå jämlikt kungörelsen den 28 juni 1918 angående förhöjning av vissa till i statens tjänst skadade arbetare med flera av statsmedel utgående livräntor m. m. skulle räknat från och med år 1918 utgå en tilläggsersättning med ett årligt belopp, motsvarande tre fjärdedelar av samma ränta eller 67 kronor 50 öre. Vad beträffar tidpunkten, från vilken Linnéa Bylund jämlikt förenämnda lag skulle varit berättigad att åtnjuta ifrågavarande livränta, uppgiver riks-försäkringsanstalten densamma till den 1 januari 1917.

Då statskontoret ansåge ersättning jämlikt lagen den 5 juli 1901 icke böra till Linnéa Bylund utgå under tid, då hon åtnjutit avlöning från Östersunds hospital, hemställde statskontoret, att Kungl. Maj:t måtte förklara Linnéa Bylund berättigad att från och med den 16 maj 1918 uppbära en årlig livränta å 90 kronor, dock att sagda livränta icke skulle utgå för tid efter nämnda dag, under vilken hon innehaft anställning vid nämnda hospital. Statskontoret.

Enär det i detta ärende avsedda olycksfall inträffade den 13 augusti 1916 samt avtal om ersättning ej skett, syntes — yttrar justitiekanslersämbetet — Linnéa Bylund numera icke lagligen kunna göra gällande anspråk på ersättning enligt lagen den 5 juli 1901 angående ersättning för skada till följd av olycksfall i arbete och syntes således frågan, i vad mån ersättning borde beviljas henne, uteslutande bliva beroende på prövning av vad billighet kunde anses påkalla. Justitiekanslersämbetet.

Billigheten synes mig uppenbart kräva, att Linnéa Bylund kommer i åtnjutande av understöd med anledning av den henne genom olycksfall under arbete i statens tjänst vållade invaliditet, oaktat hon icke lär vara berättigad därtill enligt 1901 års olycksfallsersättningslag. Departementschefen.

Understödet torde böra bestämmas till en årlig livränta enligt de i nämnda lag stadgade grunderna. Å denna livränta, som torde uppgå till 90 kronor, skall utgå tilläggsersättning enligt kungörelsen den 28 juni 1918 med ett belopp, motsvarande tre fjärdedelar av räntan, vilken tilläggsersättning emellertid, om riksdagen bifaller Kungl. Maj:ts proposition angående förhöjning av vissa av statsmedel utgående livräntor, kommer att höjas till 125 procent av räntan. Vad beträffar frågan huruvida understöd bör utgå under tid, Linnéa Bylund varit anställd i hospitalets tjänst, finner jag i likhet med statskontoret, att, då hon — enligt vad jag inhämtat — trots sin nedsatta arbetsförmåga uppburit full lön såsom extra tvättbiträde vid hospitalet, något understöd ej bör utgå för tid, under vilken hon innehaft anställning vid hospitalet.

Jag får alltså hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att extra tvättbiträdet vid Östersunds hospital Linnéa Bylund må med anledning av den nedsättning av hennes arbetsförmåga, som föranletts av det henne under arbete i hospitalets tvättinrättning den 13 augusti 1916 drabbade olycksfall, för tiden från och med den 16 maj 1918 uppbära ett årligt understöd enligt de i lagen den 5 juli 1901 angående ersättning för skada till följd av olycksfall i arbete angivna grunder, dock att understödet icke må utgå för tid efter förenämnda den 16 maj, varunder hon innehaft anställning vid hospitalet.

Till denna, av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagade Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnade, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skulle avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Conr. Falkenberg.